

APRIL / MEI 2007

SOCIAAL EUROPA

KRANT VAN DE EUROMARSEN TEGEN BESTAANSONZEKERHEID, ARMOEDE EN SOCIALE UITSLUITING

VOOR EEN ANDER EUROPA

Nieuwe impulsen voor de discussie over Europa

> pagina 2

Euromarsen voorman Piet van der Lende: 'Sociaal minimum voor alle Europeanen'

> pagina 3

G8 2007: er zijn alternatieven

> pagina 4

De bestaanszekerheid staat op het spel

> pagina 5

Top van Onderop, alternatief voor een betere wereld

> pagina 6

'Geen enkel land ontwikkelt zich economisch zonder subsidies en marktbescherming'

> pagina 6

De droom van Europa

> pagina 7

Teken de petitie voor een nieuw referendum over Europa

> pagina 8

Nieuwe impulsen voor de discussie over Europa

JAN MÜTER

Na een succesvolle campagne gericht tegen een nieuwe Europese Grondwet gaan de Euromarsen de komende twee jaar opnieuw actievoeren. We starten met de campagne 'Europa en de minima' onder het motto: 'Voor een sociaal Europa!'

Waarom nú een campagne voor een sociaal Europa? In 2005 hebben we met de Stichting voor een Sociaal Europa, ofwel het netwerk van de Euromarsen, samen met onder anderen het Komitee 'Grondwet Nee' en enkele politieke partijen actief campagne gevoerd bij het referendum over de Europese conceptgrondwet. Wij waren en zijn tégen deze grondwet. Want daarin wordt één specifiek economisch model - dat zwaar leunt op de ideologie van het vrije markt denken - vastgelegd in een verdrag. Eenmaal vastgelegd, kom je daar nauwelijks nog vanaf. De sociale grondrechten zijn in de nieuwe grondwet onvoldoende gewaarborgd. De komende tijd zal de discussie gaan over de verhouding tussen de eisen van de neo-liberale economie en de (sociale) grondrechten. Wij willen met onze campagne daarop inhaken. Wij vinden het daarbij van belang dat sociale bewegingen in de verschillende Europese landen gaan samenwerken. Ook om op Europees niveau een tegenwicht te vormen tegen de conservatieve krachten die streven

naar zoveel mogelijk marktwerking en voorbijgaan aan de sociale gevolgen ervan.

Het belang van het 'Nee' tegen de concept grondwet in Frankrijk en Nederland kan moeilijk worden onderschat. In onze beleving vormt die uitslag een belangrijke breuk met de dominante politiek van het marktdenken, ofwel van het neoliberalisme. De bevolking van Nederland en Frankrijk wil duidelijk een ander en vooral een socialer Europa. De wereld is steeds meer een dorp, en dat geldt zeker voor Europa. De mensen zijn op duizend en één manieren op elkaar aangewezen. Wij denken dat dit besef veel breder leeft dan doorgaans wordt aangenomen. In dat verband bestaat ook een groot draagvlak voor internationale normen van mensenrechten. En het besef groeit dat daar ook sociale grondrechten bij horen. Dat de bestaanszekerheid niet een mogelijke uitkomst van economische activiteiten kan zijn maar het begin en het uitgangspunt ervan.

Als Euromarsen hebben wij ons steentje bijgedragen aan het Nee tegen de Europese grondwet in Nederland. Met kranten, brochures en bijeenkomsten hebben we aandacht gevraagd voor de gevolgen voor de sociale zekerheid. En als representant van organisaties van minima en uitkeringsgerechtigden hebben we naast onze inhoudelijke inbreng waarschijnlijk ook betrekkelijk veel mensen gemotiveerd om bij het referendum ook daadwerkelijk hun stem uit te brengen. Want naast de uitkomst was ook de opkomst van het aantal stemgerechtigden, met meer dan zeventig procent opmerkelijk. Immers bij de verkiezingen voor het Europese Parlement komt doorgaans nog geen 50% van de

stemgerechtigden opdagen. Dat onderschrijft de kracht en betekenis van de uitslag nog eens extra.

In de campagne rond de verkiezingen voor de Tweede Kamer in november van het vorig jaar was Europa opnieuw een Non-issue. Maar op de achtergrond werd en wordt hard gewerkt om de neoliberale invulling van de Europese samenwerking verder te consolideren. Denktanks, met lieden als oud-premier Wim Kok, werden opgezet om de nieuwe weg uit te stippelen. En het heeft er nu alle schijn van dat men eruit is. In elk geval heeft Bondskanselier Merkel van Duitsland al aangekondigd dat onder haar voorzitterschap van de EU (de eerste zes maanden van dit jaar) de concept grondwet nieuw leven zal worden ingeblazen. En een marsroute van een nieuwe tekst lijkt al gemaakt, zodat in 2008, onder Franse voorzitterschap, nog juist vóór de verkiezingen van het Europees Parlement in 2009, het verdrag kan worden geaccordeerd. En dan waarschijnlijk zonder referendum!

De nu komende twee jaar zal het dus opnieuw tot een krachtmeting komen tussen het sociale en het neoliberale perspectief. En daarin zullen wij opnieuw ons steentje willen bijdragen aan de discussie. Naar ons idee is een ander Europa nodig én mogelijk. Om meer mensen bij ons streven te betrekken en om de discussie nieuwe impulsen te geven, starten we met de campagne 'Europa en de Minima'. Door die insteek, waarin we in kaart willen brengen wat de gevolgen zijn van de Europese politiek voor het dagelijkse leven van burgers, denken we opnieuw

aandacht te kunnen wekken onder onze belangrijkste achterban en doelgroep: de mensen met een laag inkomen.

We gaan een tiental bijeenkomsten in land Nederland beleggen en een krant uitbrengen met informatie, achtergronden en opinies over Europa. We willen in de kranten en in een speciale brochure uit de doeken doen hoe Europa, de dominante politiek op verschillende beleidsterreinen, concreet doorwerkt op het dagelijkse leven van minima. En daarbij willen we ook nadrukkelijk met organisaties van minima en migrantenorganisaties, van gedachten wisselen over de betekenis van Europa en de (on)mogelijkheden van een sociaal perspectief. In een tijdsbestek van twee jaar brengen we acht kranten uit in een oplage van 60.000 exemplaren. We beginnen met de de *ins* en *outs* van de campagne. Die proberen we te koppelen aan de actualiteit van vandaag, zoals de discussies in het verband van het Nederlands Sociaal Forum en de mobilisaties die gaande zijn, gericht tegen de G8 in Rostock en Heiligendam, in mei en juni in Duitsland.

In de volgende nummers gaan we de gevolgen van Europa voor minima stuk voor stuk op een directe en herkenbare manier uit de doeken doen. Aansluitend zullen we dit jaar onze oor te luisteren leggen bij organisaties van minima over hun opvattingen over Europa. En in het vervolg daar weer van zal het accent verschuiven naar onderlinge discussie. Dan kan je denken aan interviews en verslagen van de bijeenkomsten.

Illustratie Abraham Vega

Bijeenkomsten in het voorjaar van 2007

In de aanloop naar de acties bij de bijeenkomst van de G8 in Heiligendam en het project 'Europa en de Minima' organiseert de stichting voor een Sociaal Europa verschillende bijeenkomsten, alleen of samen met anderen.

12 april: Bijeenkomst in het Dijktheater

Deze bijeenkomst staat in het teken van de mobilisatie voor de acties die vanuit Nederland bij de top van de G8 in Heiligendam worden gehouden. Aanvang 19.00 uur, Da Costakade 160 te Amsterdam.

24 april: Bijeenkomst in het Dijktheater

Op deze bijeenkomst zal de presentatie van het Project 'Europa en de Minima' centraal staan. Wat gaan we doen in het kader van dit project de komende twee jaar en hoe kun je je daarbij aansluiten? De Euromarsen hebben bepaalde verlangens naar voren gebracht op het gebied van een sociaal Europa. Zijn deze goede inhoudelijke verlangens en welke discussies moeten de prioriteit hebben? Voor de bijeenkomst worden vertegenwoordigers van verschillende maatschappelijke organisaties uitgenodigd om mee te discussiëren over een sociaal Europa en hun standpunten te horen. Aanvang 14.00 uur, Da Costakade 160 te Amsterdam.

20 mei: Top van Onderop op het Leidseplein in Amsterdam

Op deze dag organiseren de Euromarsen samen met andere organisaties een seminar op de Top van Onderop van het NSF over de Europese conceptgrondwet.

Actieweek in mei

De Internationale Euromarsen organiseren

vanuit het oosten, westen en zuiden van Europa verschillende karavans naar de G8 in Heiligendam bij Rostock. Deze karavans komen daar op 2 juni aan. In de laatste week van mei organiseren de Euromarsen een actieweek in Nederland die ook in het teken zal staan van de mobilisaties richting Rostock. Ook op deze bijeenkomsten zal gediscussieerd worden over de armoede in de wereld in het algemeen en Europa in het bijzonder en over onze alternatieven. Na de bijeenkomst in Maastricht op 24 mei trekken we de volgende dag naar Luik, waar we de deelnemers aan de west-karavaan vanuit Frankrijk en België zullen ontmoeten. Met hen trekken we verder naar Keulen.

9 mei: Haarlem

Mondiaal Centrum. Lange Herenvest 122, 2011, 2011 BX Haarlem. Aanvang 19.30 uur.

22 mei: Bijeenkomst in Leeuwarden

Zalen Schaaf (tuinzaal), Breedstraat 48, 8911 GJ Leeuwarden. Tel. 058-21 58 003.

23 mei: Bijeenkomst in Leiden

Marinus van der Lubbezaal, Koppenhinksteeg 2, 2312 HX Leiden, aanvang 19.30 uur.

24 mei: Bijeenkomst in Maastricht

Er worden regelmatig plenaire vergaderingen van de Euromarsen gehouden om de acties en discussies voor te bereiden. Wil je deelnemen aan die vergaderingen, of zelfs mee naar Rostock of wil je meer recente informatie over bijeenkomsten, neem dan contact met ons op (Zie colofon).

COLOFON

De krant Sociaal Europa is een uitgave van de Stichting voor een Sociaal Europa en verschijnt in een oplage van 60.000 exemplaren waarvan 30.000 exemplaren als bijlage van MUG

maandblad voor minima.

Redactie: Willem Bos, Sander Janzweert, Dirk Kloosterboer, Henk Kroon, Piet van der Lende, Jan Müter, Michiel Wetzer

Eindredactie: Jacques de Vos

Lay-out: Jelske Boonstra en Janet Thörig
Foto's: Archief Piet v.d. Lende, Diana Snabilié
Illustraties: Abraham Vega

Druk: drukkerij Dijkman
Redactieadres: Da Costakade 148. 1053 XC Amsterdam. Telefoon: 020-618 18 15. Fax : 0842255345. E-mail: Euromarsen@dds.nl
Het project 'Europa en de Minima' waar deze krant een onderdeel van is komt mede tot stand door een bijdrage uit het Europafonds van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Piet van der Lende van de Euromarsen:

‘Sociaal minimum voor alle Europeanen’

Foto Diana Snabilié

DIRK KLOOSTERBOER

Europeanen moeten recht krijgen op een sociaal minimum dat gekoppeld is aan de rijkdom van het land waarin ze leven. Dat vindt de internationaal gewortelde organisatie Euromarsen, die de huidige grondwet afwijst. Een interview met voorman Piet van der Lende.

Euromarsen is ontstaan als Europese organisatie, dat is opmerkelijk. Hoe is dat gegaan?

‘Het idee is ontstaan in 1995, toen zijn er veel sociale acties in Frankrijk geweest tegen de afbraak van de sociale zekerheid. Onderdeel daarvan waren prominente acties van werklozen, daklozen en andere groepen. Er waren in Frankrijk internationaal georiënteerde organisaties die zeiden: we moeten op Europees niveau ook zoiets doen en we moeten het werkgelegenheidsbeleid op Europees niveau ook aan de orde stellen.’

Op een conferentie in Florence in 1996 werd het startschot gegeven voor de Euromarsen tegen werkloosheid, armoede en sociale uitsluiting. De eerste grote actie was een demonstratie op de Dam in Amsterdam tijdens de Eurotop in 1997, waar 50.000 mensen aan meededen.

‘Sinds 1997 zijn er bij verschillende Europese toppen acties gevoerd, zoals in Nice, Sevilla, Keulen, Gotenburg en Cardiff. Daar zijn we allemaal met grote internationale delegaties naar toe getrokken en daar hebben ook massademonstraties plaatsgevonden. Onder druk van acties en organisaties heeft Frankrijk het werkgelegenheidsbeleid bij de Eurotop in Amsterdam, en het vraagstuk van een sociaal Europa op de agenda gezet. Men is

er vervolgens wel volledig mee aan de haal gegaan natuurlijk.

Op een gegeven moment zijn we in Thüringen geweest in Oost-Duitsland, omdat een actiepunten van Euromarsen was om contact te zoeken met Oost-Europese gebieden. Wij vonden namelijk dat we door middel van concrete projecten met elkaar moesten samenwerken om niet tegen elkaar uitgespeeld te worden. In Thüringen had men de structuur van succesvolle werklozenparlementen.’

Een soort adviesorganen?

‘Ja, alleen het functioneert wat democratischer dan een adviesorgaan. De sterke werklozenorganisaties in Oost-Duitsland stuurden vertegenwoordigers naar heel grote conferenties. Daar waren ook de bestuurders van de deelstaten voor uitgenodigd die verantwoordelijk waren voor de sociale politiek. Zij legden daar dan ook echt verantwoording af. Iedereen kon daar zijn zegje doen. Die adviesorganen waren openbaar en er kwamen heel veel mensen op af. In navolging daarvan hebben we een aantal keer op Europees niveau een Assemblee van de Uitgesloten georganiseerd.

Tijdens Assemblees van Uitgesloten deden de delegaties uit de verschillende landen verslag van de situatie en van acties in hun land, op het gebied van werkgelegenheid, sociale politiek en het sociale zekerheidsstelsel. In het begin stonden we verbaasd over het feit dat in die verschillende Europese landen vergelijkbare maatregelen werden genomen met precies dezelfde argumenten. Flexibilisering van de arbeidsmarkt, onder druk zetten van werklozen, terugkeerbanen, Melkertbanen, 1 euro jobs, noem het allemaal maar op: overal ontstonden initiatieven die heel sterk op elkaar leken.

Alleen wat in de andere landen wel opviel was dat Nederland heel erg vooropliep in dat nieuwe systeem. Men is zelfs in Duitsland en Frankrijk in discussies over werkloosheid geconfronteerd met ‘das holländische Modell’, dat zo succesvol zou zijn.’

Door de onderlinge uitwisseling kregen de deelnemers aan Euromarsen meer inzicht in de manier waarop er gebouwd wordt aan een neoliberaal Europa. Als antwoord hierop formuleerde de organisatie eisen waaraan een sociaal Europa zou moeten voldoen, en werd een strategie uitgestippeld, waarin coalities, acties en structuren hun plek kregen.

‘Als je over een periode van tien jaar kijkt, dan hebben we veel gediscussieerd en ook vind ik wel een samenhangend geheel neergezet. We hebben ook gediscussieerd over sociale rechten. Zoals het recht op arbeid waarvan je waardig kunt leven en waarvoor je min of meer zelf gekozen hebt, onder goede arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden; het recht op een sociaal minimum en op een goed toegankelijk sociale zekerheidsstelsel; en het recht op goede toegankelijke sociale voorzieningen en diensten.

Het gevaar van een neerwaartse spiraal dreigde. Dat Nederland met zijn ontwikkelde stelsel zich moet aanpassen aan Portugal en later Polen. Dus hebben we gezegd, het is niet voldoende om alleen in algemene termen rechten te formuleren, dat moet je concretiseren. Zo zijn we gekomen op een norm voor het sociaal minimum. Wij vinden dat het sociaal minimum zou moeten liggen op vijftig procent van het Bruto Nationaal Product per hoofd van de bevolking. Je hebt dan een sociaal minimum dat stijgt met de rijkdom.

Wat heel belangrijk is, is dat wij verder de invulling van het sociale zekerheidsstelsel en ook het werkgelegenheidsbeleid willen overlaten aan de volkeren van Europa. Wij willen in heel Europa een vloer leggen waarbij vervolgens die verschillende Europese landen dat zelf verder kunnen invullen.’

Jullie zijn betrokken geweest bij de campagne tegen de grondwet?

‘Ja, in Nederland maar ook in Frankrijk hebben we samen met anderen actie gevoerd tegen de neoliberale grondwet. Het komt erop neer dat de burgerrechten in die grondwet wel absoluut en ondeelbaar geformuleerd

In 2004 organiseerden de Euromarsen een grote conferentie in Brussel, waarop de strategie werd uitgestippeld:

- Als het gaat om de uitbreiding van de EU, geldt het uitgangspunt: hoe kan de hoop de vrees overwinnen. Dat is de coalitiepolitiek naar Oost-Europa toe, waar nadrukkelijk in concrete projecten samenwerking wordt gezocht met Oost-Europese groeperingen;
- Invoering van een gegarandeerd minimuminkomen;
- Ontwikkeling van een burgerschap voor iedereen die in Europa verblijft. Hierbij hoort ook het vrije verkeer van werknemers in Europa. Zonder zo’n burgerschap voor iedereen die in Europa woont, ‘staan we allen zwak in de strijd voor onze rechten’;
- De cruciale keuze voor Europa: de economie moet in dienst staan van de mensen en niet andersom;
- De samenwerking tussen de vakverenigingen enerzijds en de werklozenorganisaties en andere sociale bewegingen anderzijds moet versterkt worden;
- Tegen een Grondwet waarin een specifiek neoliberaal stelsel van de concurrentie-economie wordt verankerd.

worden, maar de sociale rechten niet. Die zijn voorwaardelijk geformuleerd, afhankelijk van hoe de economie zich ontwikkelt, en ook ondergeschikt gemaakt aan de ontwikkeling van de concurrentie-economie. Dat op Europees niveau normen ontwikkelt moeten worden voor het sociaal beleid, om te voorkomen dat die spiraal zich naar beneden ontwikkelt, dat staat er niet in.’

Door aan zo’n campagne mee te doen krijg je ook een beetje het imago dat je tegen Europa en conservatief bent.

‘Ja, je komt in het vaarwater van linkse en rechtse groeperingen die zeggen: wij willen Europa niet. Dat is nadrukkelijk niet wat wij nastreven. Maar ten aanzien van de neoliberale grondwet zijn we het met elkaar eens. Eigenlijk hebben de Euromarsen een dubbelstrategie. Aan de ene kant verzetten we ons tegen een neoliberaal Europa en tegen verslechteringen, bijvoorbeeld als het gaat om de dienstenrichtlijn. Maar aan de andere kant beseffen wij dat de grote internationale ondernemingen niet tegemoet getreden kunnen worden op bijvoorbeeld Nederlands of Belgisch niveau. Daar heb je een Europees niveau voor nodig.’

G8 2007: er zijn alternatieven

PIET VAN DER LENDE

In 2007 vindt de top van de acht rijkste en machtigste landen plaats in Heilgandamm vlakbij de stad Rostock aan de Baltische kust van Duitsland. Al lange tijd ontmoet de politiek van de G8 kritiek en wereldwijd protest. Gedurende de G8 top in Duitsland zal dit zichtbaar zijn in verschillende vormen. Enkele belangrijke evenementen zijn een massa-demonstratie en een tegentop, die in Rostock van 5 tot 8 juni wordt gehouden.

Hoewel de staatshoofden van de G8 slechts 13% van de wereldbevolking vertegenwoordigen zullen zij toch beslissen over vraagstukken betreffende de wereldeconomie, ontwikkeling, milieu, oorlog en vrede. Zoals gewoonlijk zal prioriteit worden gegeven aan het bevredigen van nationale belangen die vaak kortzichtig zijn en op de korte termijn gericht. De huidige globalisering leidt tot veel verliezers en weinig winnaars. Armoede en sociale tegenstellingen groeien wereldwijd. Terwijl het aantal mensen dat vecht tegen de hongerdood de afgelopen tien jaar is gestegen van 840 naar 854 miljoen, was de kleine minderheid van miljonairs en superrijken in staat hun welvaart te verdubbelen van 16 triljoen tot 33 triljoen dollars. Een andere groep die profiteert van de huidige manier van globaliseren is de zogenoemde spelers op wereldmarkten, zoals institutionele investeerders en multinationale ondernemingen. Er is genoeg voedsel in de wereld om iedereen te voeden. Het voedselaanbod is simpelweg ongelijk verdeeld. In veel derdewereldlanden is er een tekort aan voedsel, terwijl in het rijke westen elke dag voedsel wordt weggegooid. Ook rot er veel voedsel weg in opslagplaatsen omdat er geen transport is naar plekken waar honger heerst. Elke dag worden zo'n 50 miljoen mensen bedreigd door de hongerdood. Ondervoeding is elke dag een van de oorzaken in de dood van 24.000 mensen waaronder 11.000 kinderen.

Met andere woorden: elke drie en een halve seconde overlijdt er iemand aan ondervoeding en iedere acht seconden een kind. Wij kunnen niet toestaan dat dit doorgaat! Globalisering in het belang van de meerderheid van de wereldbevolking is anders. Wij willen een democratische globalisering van onderop, globalisering van rechtvaardigheid en sociale zekerheid. Wij willen eerlijke relaties en eerlijke handel tussen de ontwikkelde landen en de ontwikkelingslanden. Wij willen een economie die is gebaseerd op solidariteit. De economie moet in dienst staan van de mensen en niet andersom. Er zijn alternatieven voor de politiek van de G8. Op de tegentop zullen die gepresenteerd en bediscussieerd worden. De hoofdthema's op de tegentop zijn: armoede, milieu, het internationale politieke systeem, (oorlog, vrede, schending mensenrechten, bezettingen) democratie en genderperspectief.

De actieweek in Rostock begint met een massa-demonstratie op zaterdag 2 juni. Op zondag is er een openingsmanifestatie. Maandag is een actiedag over migratie met de slogan mondiale bewegingsvrijheid, gelijke rechten voor iedereen. Dinsdag zal de luchthaven van Rostock worden omsingeld als onderdeel van de actiedag tegen militarisme, oorlog en foltering. Eveneens op dinsdag zal de alternatieve top van start gaan. Op woensdag zijn er blokkade acties. Op donderdag zijn er weer demonstraties en andere acties.

De autonome achtergang van het Fort Europa

JAN MÜTER

“De vrijheid om te gaan en te staan waar je wilt. Dat recht zou voor elk mens gerespecteerd moeten worden – ongeacht waar hij of zij toevallig is geboren. Dat recht behoort tot de fundamentele rechten van de mens.”

Dit idee is leidend voor een groeiende en internationale beweging tegen migratiebeheersing; tegen een gewelddadig wereldwijd apartheid- en migratieregime. Die beweging manifesteert zich in Duitsland onder meer in het netwerk 'Kein Mensch ist Illegal' en de 'Karavaan voor de rechten van vluchtelingen en migranten'. Deze netwerken zijn druk bezig met een karavaan en actie-estafette richting Rostock en de G-8. Onderweg wordt met acties protest aangetekend tegen de menonwaardige toestanden in asielzoekers- en deportatiecentra. In hun oproepen wordt duidelijk dat men in deze beweging de migranten niet alleen als slachtoffer wil zien. Er gaan stemmen op om de migratie te zien als een uitdrukking van een sociale beweging van mensen op zoek naar een beter bestaan. Deze beweging tracht de aan migranten toebedeelde plaats in een globale hiërarchie van uitbuiting en onderdrukking te doorbreken. Migrant ondermijnen 'grensregimes' en creëren netwerken en gemeenschappen, los van natiestaten, tussen het land van geboorte, landen van doortocht en landen van tijdelijke bestemming. Soms slaat die positie door in een vorm van

radicalisme en een eenzijdige verheerlijking van de strijd van migranten; alsof het gaat om een massale vorm van desertie en nomadisme als een krachtige vorm van klassenstrijd.

Voor de mobilisatie naar de G-8 luidt de leuze: "Wij zijn hier omdat jullie ons land vernietigen!" Daarmee verwoordt men een positie van migranten, die stellen dat de kapitalistische vernietiging van hun geboortelanden, vluchtelingenstromen en migratie twee kanten van dezelfde medaille zijn. En: "Al jaren vechten wij tegen het gewelddadige Europese grensregime, tegen deportaties en racistische controles, tegen identiteitspapieren en detentiecentra."

Die detentiecentra zijn tegenwoordig niet langer alleen een interne aangelegenheid. Op initiatief - en te dele zelfs op kosten van de EU - worden in landen als de Oekraïne, Libië, Tunesië en Marokko deportatiekampen opgezet als schakel in een veelomvattend en racistische migratiebeheersingsmachine. Die ontwikkeling maakt de strijd voor de vrijheid om te gaan en te staan waar je wilt per definitie een internationale strijd.

2007: o Heiligend

ONTMOETING 'WERELDE
ONTMOET WERELDWIJD

JAN MÜTER EN HENK KROON

Euromarsen in Parijs, 29 mei 2000

Al langer dan een jaar is bekend waar dit jaar in juni in Duitsland de G-8 - de top van de rijke industrielanden - bijeen komt. Van meet af aan worden in internationaal verband protestacties gepland. Dat is een ingewikkeld en tegelijk indrukwekkend proces waarin een brede waaier van politieke thema's, opvattingen en strijdtradities samen komt. En waar men met vallen en opstaan tot besluiten komt. Voor verschillende onderdelen van de tegentop - zoals de grote internationale demonstratie van 2 juni - de afzonderlijke actiedagen en bijvoorbeeld de marsen door Europa naar Rostock, vindt afzonderlijk internationaal overleg plaats.

In het eerste weekeinde van februari werd in het (voormalig Oost-) Duitse Erfurt een coördinatiebijeenkomst belegd van de organisaties die naar Rostock 'marcheren'. Voor de Stichting voor een Sociaal Europa, ofwel de Euromarsen, trokken Henk Kroon en Jan Müter met de trein naar de historische plaats waar in 2006 het eerste Duitse Sociaal Forum werd gehouden.

Daar waren zij getuige van een boeiende samenwerking van netwerken die bij verschillende thema's actief zijn, en toch in de analyse en de invulling van programma's en acties naar elkaar toe groeien. In Erfurt kwamen in lokalen van de Technische Hogeschool ruim 50 activisten bijeen van onder

meer de anti-militaristen van Bombodrom, de Euromarsen tegen werkloosheid, armoede en sociale uitsluiting en 'Geen mens is illegaal'. Kort gezegd: tegen precarisering. Er waren delegaties uit Polen, Frankrijk, België, Duitsland en Nederland.

Er worden door verschillende netwerken fietsroutes naar Rostock gepland. Bovendien organiseert het Netwerk van de Euromarsen drie verschillende karavanen naar Rostock. De eerste karavaan gaat al op 12 mei in Frankrijk van start. Deze karavaan voert via Parijs, Lille, Brussel en Luik naar Duitsland. In Duitsland kruist deze 'mars' de Karavaan van het netwerk 'Kein Mensch ist Illegal' in Oldenburg

p naar amm en Rostock!

EIDERS' IN ROSTOCK/HEILIGENDAMM
VERZET

en Hamburg. De karavaan die een oostelijke route volgt, trekt van Dresden, via onder meer Berlijn naar Bombodrom en Rostock. De derde karavaan vertrekt waarschijnlijk vanuit Bern, aan de grens met Zwitserland en loopt via Frankfurt naar Rostock. Omdat de aanlooptijd aanmerkelijk korter is dan destijds in de aanloop naar de Eurotop in 1997 in Amsterdam, zullen de mensen dit keer veelal per bus, trein of auto's vervoerd worden. Wel zullen in de verschillende etappeplaatsen bijeenkomsten, acties en demonstraties worden georganiseerd.

10 jaar na de legendarische 'Euromarsen' naar de Eurotop in Amsterdam roept de Stichting voor een Sociaal Europa opnieuw op voor een gezamenlijk protest tegen de G-8 in Rostock en de Eurotop onder het Duitse voorzitterschap. Zoals elders in deze krant valt te lezen organiseert het Nederlands Sociaal Forum op 20 juni in Amsterdam een Top van Onderop. Dit initiatief staat geheel in het teken van de protesten tegen de neoliberale globalisering, de strijd tegen de oorlog en de klimaatverandering. Het Euromarsen netwerk in Nederland organiseert na de 'Top van Onderop' - waaraan wij ook deelnemen - acties en bijeenkomsten in Leiden, Leeuwarden en Maastricht. Een actiebus met mensen uit

verschillende windstreken zal zich vervolgens op 25 mei bij de Franse en Belgische delegaties van de West-route aansluiten om samen naar Keulen te gaan

Deze delegatie zal in de loop van de West-route door Duitsland naast acties en initiatieven tegen werkloosheid, verarming en precarisering de Karawane van 'Kein Mensch ist Illegal' ontmoeten en overnachten in het actiekamp van de Bombodrom. Op deze pagina's vindt u enkele achtergronden van het anti racistische netwerk 'Kein Mensch ist Illegal' en de vredesinitiatieven van de Bombodrom. Dit naast een korte verhandeling over het begrip 'precariteit', dat de omslag naar lotsverslechtering voor velen als een nieuwe bestaansvoorwaarde laat zien.

Precariaat aller landen, verenigt u!

JAN MÜTER

In tegenstelling tot verschillende van onze buurlanden is in Nederland het begrip precare arbeid en precariaat nog niet echt ingeburgerd.

Het woordenboek geeft de volgende omschrijvingen. Precair: 'door bidden afgesmeekt', 'voorlopig als gunst verkregen', 'van de goedheid van anderen afhankelijk', 'onzeker', 'twijfelachtig'. Die omschrijvingen maken wel duidelijk waar het om gaat. Werk, niet als recht, maar als gunst. Geen vast werk, maar tijdelijk, onzeker werk. Kortom precare arbeid staat voor onzeker, onregelmatige arbeid, met een lage beloning. Ook omdat de arbeidsbetrekking niet geregeld is, de CAO niet wordt nageleefd en vakbondswerk binnen het bedrijf verboden is. Werk waarmee je geen zelfstandig en waardig bestaan kunt opbouwen.

In Frankrijk, Italië, Spanje en Engeland behoeft het begrip nauwelijks nog enige toelichting. In Nederland is de term nog niet erg bekend, maar ook hier ruikt de praktijk op. Het begrip staat haaks op de idealen van welvaart en sociale zekerheid. Het is zo ongeveer het omgekeerde van het idee dat je in één generatie iets kan bereiken op de sociale ladder. Of ten minste aan een bescheiden verbetering van je levenslot kunt werken. Voor jezelf, of als start voor je kinderen. Dat beeld

behoort in steeds meer landen van Europa tot het verleden. De laatste economische opleving, van rond de eeuwwisseling - en de stijging van de vraag naar arbeidskrachten die daar het gevolg van was - is in de meeste landen opgevangen door een sterke uitbreiding van deeltijd arbeid. Geen vaste banen, geen voltijdbanen, geen zekerheid of perspectief. De afgelopen tien jaar is een Europese werkgelegenheidsbeleid ontwikkeld.

De nieuwe norm is dat 70% van de beroepsbevolking tewerkgesteld moet worden. En om dat te realiseren moeten de loonkosten voor laaggeschoolde arbeid met 20 tot 30% omlaag, moet het ontslagrecht versoepeld worden en de uitkeringen bij werkloosheid worden verlaagd of afgeschaft. Om de werkloosheid tegen te gaan worden dus steeds meer mensen veroordeeld tot precare arbeid. De bestaanszekerheid van steeds grotere groepen staat op het spel. Tegen die achtergrond kunnen we in ons protest, zoals 10 jaar geleden in Amsterdam het geval was, niet langer volstaan met de aanklacht van de massawerkloosheid. Nu is de algehele bestaanszekerheid in het geding.

Bombodrom

JAN MÜTER EN HENK KROON

De G-8 politiek is de werkelijke oorzaak van oorlogen, vluchtelingen en migratie. Dat is de opvatting van een landelijk netwerk van antimilitaristen 'NoWar – NoG8' dat directe acties tegen de G8 mobiliseert. Daarbij richten zij hun aandacht op het omstreden oefenterrein Bombodrom en het militaire vliegveld Fliegerhorst Laage, waar de acht regeringsvertegenwoordigers ingevlogen zullen worden.

Bombodrom staat voor een 142 km2 groot voormalig Russisch militair oefenterrein. Het ligt in de deelstaat Brandenburg, 80 km noordelijk van Berlijn. Sinds 1992 probeert het Duitse leger het terrein in gebruik te stellen als oefenterrein voor zichzelf, voor de EU en de NAVO, voor het oefenen van luchtbombardementen en de samenwerking van lucht en grondtroepen. Deze militaire ambities passen, volgens tegenstanders, in de grotere Duitse ambities om aan militaire invloed te winnen en onder meer toetreding te verwerven tot de veiligheidsraad. Daarbij zijn de geplande oefeningen, die het karakter hebben van een voorbereiding op een militaire interventie, moeilijk te rijmen met de grondwettelijke vredestaak van het Duitse leger. De pogingen van het Duitse leger om de plannen met Bombodrom door te zetten, stuitten al sinds 1992 op fel verzet van de lokale bevolking, georganiseerd in het burgerinitiatief 'FREIE HEIDE'. Op en rond het complex is een rijke traditie van directe actie en burgerlijke ongehoorzaamheid ontwikkeld, naast en in combinatie met juridische actie. Om de haverklap wordt het terrein doorkruist door groepen wandelaars en ander symbolisch verzet. Er worden plannen beraamd om bij dreiging van oefeningen met luchtbombardementen het terrein demonstratief te betreden om de oefeningen zo effectief te mogelijk verhinderen. Tal van omliggende gemeentes spelen een actieve en ondersteunende rol bij het verzet. Daarin ligt een parallel met de strijd die in Limburg wordt gevoerd. Daar trekken omwonenden

samen met activisten van GroenFront op in het verzet in de Schinveldse bossen tegen de overvliegende Amerikaanse Awac-vliegtuigen van de NAVO-basis Geilenkirchen. Voor 1 juni zijn op en rond het oefenterrein in Brandenburg directe acties en terreinbezettingen gepland. De acties staan tevens in het teken van de 'Internationale dag van het kind'. Daarmee willen de activisten benadrukken dat de burgerbevolking veelal het slachtoffer is van luchtbombardementen en oorlog. De op het terrein door het Duitse leger geplaatste bomdoelen, in de vorm van houten piramiden, zullen als symbool worden overgenomen en in het antimilitaristische roze en paars worden geschilderd. De westelijke marsroute van de Euromarsen zal op 31 mei in het actiekamp op Bombodrom aankomen. De Oostelijke route, via Dresden, Finsterwalde en Berlijn, arriveert er al een dag eerder. Ook het militaire vliegveld Rostock-Laage, de thuisbasis van jachtbommenwerpers en de Eurofighter, zal in het protest worden aangepakt. Het vliegveld vormt een belangrijke logistieke schakel van G8-Top. Getracht zal worden om het functioneren van de luchthaven effectief te ontregelen, onder het motto: 'Nee, tegen de G8' waar regeringsleiders met elkaar de wereld naar hun belang inrichten; 'Nee, tegen de oorlogen' die daarvoor worden ingezet, en; 'Nee, tegen de vluchtelingenstroom' die daardoor in beweging wordt gezet. De acties rond dit vliegveld, met onder meer een blokkade, is gepland voor 5 juni. De dag waarop de regeringsdelegaties arriveren voor hun top.

Top van Onderop in Amsterdam in aanloop naar G8

De G8, de top van regeringsleiders van de rijkste acht landen van de wereld, is in juni 2007 in Duitsland. Het Nederlands Sociaal Forum organiseert daarom op zondag 20 mei in Amsterdam de ‘Top van Onderop’ waar Nederlandse sociale bewegingen hun alternatief voor een betere wereld presenteren. Deze conferentie met naar verwachting meer dan duizend deelnemers, zal plaatsvinden in diverse zalen rondom het Leidseplein in Amsterdam. Buiten op het plein zal die dag om 13.00 uur de spectaculaire openingsactie van de ‘Top van Onderop’ plaatsvinden. Met een duidelijk signaal aan de regeringsleiders: ‘Een andere wereld is mogelijk!’

Op de ‘Top van Onderop’ in mei staan drie thema’s centraal die op de G8 in juni en bij de tegentop in Rostock aan de orde komen.

- Klimaatverandering en energie.
- Mondiale armoede en neoliberale globalisering.
- Oorlog, afbraak burgerrechten en racisme.

Naar verwachting zullen er ruim duizend deelnemers zijn. Tijdens de ‘Top van Onderop’ op 20 mei van 11.00 tot 18.00 uur zullen in De Balie en het Barlaeus-Gymnasium aan het Leidseplein in Amsterdam diverse bijeenkomsten plaatsvinden rond de drie bovengenoemde thema’s. In totaal zijn er 24 workshops, 6 grote seminars, een filmprogramma en een informatiemarkt op die dag. Bovendien staat er om 13.00 uur een spectaculaire openingsactie op het Leidseplein gepland waar iedereen aan mee kan doen. Begin mei verschijnt de programmakrant met het volledige programma. Op deze pagina staan drie voorbeelden van workshops.

Meer informatie: <http://www.sociaalforum.nl/> ,Nederlands Sociaal Forum, Spuistraat 239, 1012 VP Amsterdam, e-mail: info@sociaalforum.nl

‘In de neoliberale context moet alles meetbaar zijn’

MICHIEL WETZER

De actiegroep ‘Tekeer tegen de Isoleer!’ organiseert de workshop ‘Armoede, onderdrukking en psychiatrie’. Deze actiegroep protesteert tegen dwang in de psychiatrie. In Afrika loopt men grofweg tweehonderd jaar achter op de westerse psychiatrie, zegt woordvoerder Santegoeds. Toch zijn er overeenkomsten. ‘De psychiatrisch patiënt is daar vaak ‘bezeten’ door boze geesten. Die moeten worden uitgedreven, wat vaak heel gewelddadig is voor de patiënt. Iets dat je niet begrijpt, maakt bang en moet verjaagd worden.’

Dwang in de psychiatrie in Nederland is gebaseerd op ouderwetse (geloofs-) overtuigingen, zegt Santegoeds. ‘Het begon ooit met de heksenverbrandingen. En in de Tweede Wereldoorlog werd eerst iedereen vermoord die ‘minder goed’ was. Mensen zijn bang voor het vreemde en komen tot uitdrijving.’

De psychiatrie is ‘iets sociaals’, aldus Santegoeds, want een psychisch probleem heeft gevolgen voor de patiënten en hun omgeving. ‘De oorzaak moet niet, zoals in de westerse psychiatrie, alleen worden gezocht in een chemische disbalans.’

Santegoeds ageert tegen de ‘liberale hokjesgeest’: ‘De mens wordt steeds meer gezien als standaard, waarbij afwijkingen kunnen worden weggemedicaliseerd. Van

depressiviteit is geconcludeerd dat oorzaken in de stofwisseling in de hersenen liggen. Dat kan met medicijnen worden behandeld. Daarbij wordt depressie losgekoppeld van sociale oorzaken. Want in de neoliberale context moet alles meetbaar zijn. Maar verliefdheid en homoseksualiteit, géén ziektes, hebben ook te maken met de stofwisseling.’

Nu wordt het gevaarlijk, aldus Santegoeds. ‘Als iemand is mishandeld en daar bijvoorbeeld een depressie aan overhoudt of langdurig werkeloos wordt, dan kun je zo iemand een pilletje geven. Maar het echte probleem, het sociale onrecht, wordt dan niet aangepakt. Of denk aan kinderen die aandacht vragen. Ouders hebben het vaak te druk in deze tijd, en dan heeft zo’n kind opeens ADHD. Dat valt met een pilletje op te lossen. Zo kun je een hele samenleving aan de pillen helpen.’

Medicatie kan een goede aanvulling zijn, erkent Santegoeds. ‘Maar het gaat hier de verkeerde kant op. Terwijl de kwaliteit van de gezondheidszorg bedroevend is, richt de huidige discussie zich voornamelijk op verruiming van dwangmaatregelen. Op het vastbinden van demente bejaarden in verzorgingshuizen, het opsluiten van probleemjongeren op wachtlijsten in jeugdgevangenissen. En op dwangmedicatie.’

‘ACS-landen niet gebaat bij vrijhandelsverdragen’

MICHIEL WETZER

De workshop ‘Stop EPA’s’ van mediastichting lokaalmondiaal, (in samenwerking met onder anderen FairFood en Oxfam Novib) vraagt aandacht voor de strijd tegen vrijhandel en tegen regionale vrijhandelsverdragen. Over deze Economische Partnerschap Overeenkomsten (EPA’s) wordt tussen de Europese Unie en een verzameling landen in Afrika, het Caribisch gebied en rond de Stille Oceaan (de ACS-landen) onderhandeld.

‘De onderhandelingen gaan uit van de vrijhandelsgedachte, zegt Stefan Verwer, directeur van lokaalmondiaal. ‘De maatregelen zijn gericht op de Europese handelontwikkeling. En daar zijn de ACS-landen, voornamelijk met zwakke economieën, niet bij gebaat. Die zou je eerst moeten helpen om zelf te produceren.’

Daarvoor is vrijhandel geen oplossing: ‘Er is geen enkel land in de wereld dat zich economisch heeft ontwikkeld zonder gebruik te maken van subsidies en marktbescherming. Bovendien kun je je in het algemeen afvragen of het wel zo goed is dat je alleen de internationale handel probeert te bevorderen. De Europese gedachte achter de EPA’s is echter dat landen vooral in staat moeten zijn om met Europa te concurreren. Maar

je kunt er niet vanuit gaan dat Afrikaanse producenten zomaar met Europese collega’s kunnen concurreren.’

Verwer is duidelijk: ‘We zijn niet tegen handel. En ook vinden we niet dat protectionisme het beste is dat er bestaat. Maar als je ontwikkelingslanden de tijd geeft zichzelf te ontwikkelen, ze de mogelijkheid geeft om zich (tijdelijk) te beschermen tegen goedkope importen en ze niet dwingt om zich vast te leggen aan allerlei investeringsregels dan voer je een beleid dat werkelijk kan bijdragen om een ontwikkelingsland te helpen.’

Vrijhandelsverdragen zijn teveel gestoeld op het idee van ‘one size fits all’. Verwer wil maatwerk. ‘Welke importtarieven je verlaagt en vooral welke niet; dat varieert per sector en ook per land.’

Verwer zegt geen landen te kennen waar liberalisering heeft gewerkt. ‘Andersom stikt het van de voorbeelden waar Europese exporten negatief hebben uitgekapt. Zo is de melksector in Jamaica weggeconcurrerd door Europese subsidies, heeft Ghana geen tomatenindustrie meer en lijdt Senegal onder de import van goedkope kippenvleugels uit Europa. Deze landen worden niet ondersteund, maar weggeconcurrerd.’

www.ikhebnietsteverbergen.nl

SANDER JANZWEERT

Buro Jansen en Janssen doet al jaren kritisch onderzoek naar politie- en inlichtingendiensten.

In een workshop op de ‘Top van Onderop’ wil buro Jansen en Janssen vertellen over de website die men momenteel ontwikkelt. Een website waarop mensen terecht kunnen met vragen over de manieren waarop de overheid in kan breken in je privé-leven.

Het idee voor de website is ontstaan doordat Jansen en Janssen regelmatig wordt benaderd met vragen van mensen die bijvoorbeeld willen weten of hun telefoon kan worden afgeluisterd en wat de wetgeving daarover is. De beschikbare informatie zal op een rijtje worden gezet, er zal worden uitgelegd of mensen inzage kunnen krijgen in de wijze waarop ze al dan niet in de gaten worden gehouden, en of en wanneer ze een klacht kunnen indienen, enzovoorts.

Jansen en Janssen verdiept zichzelf al lange tijd in de manier waarop de overheid de communicatie tussen burgers in de gaten houdt. Mensen komen bijvoorbeeld met vragen over hun mobiele telefoon, zoals: kun je worden afgeluisterd als je mobiele telefoon uitstaat, of: kun je gevolgd worden door middel van je telefoon? Wat voor gegevens

worden er allemaal opgeslagen, zoals welke nummers je belt, of ook wat er in gesprekken gezegd wordt? Wat is de wetgeving hierover en wat kun je er nog tegen doen?

Ook zijn er vragen over wat de overheid allemaal kan zien van je internetverkeer, zoals je e-mail, IP-nummers, surfgedrag, het downloaden van illegale software, chatten, enz. enz.

Jansen en Janssen streeft ernaar om zo compleet mogelijk te zijn over de bovenstaande onderwerpen. Op de te ontwikkelen website willen ze op een rijtje zetten:

- * wat er momenteel allemaal mogelijk is en wat er actueel aan de hand is
- * wat de huidige wetgeving is
- * wat de toekomst wordt

Privacy lijkt momenteel een minder zwaar onderwerp. Veel mensen zeggen: ik heb niets te verbergen. Dat wordt dan ook de naam van de nieuwe website.

Voor meer informatie: Buro Jansen & Janssen, Postbus 10591, 1001 EN Amsterdam, info@burojansen.nl, www.burojansen.nl, tel. 020 61 23 202

Het Wereld Sociaal Forum

Op internationaal niveau is de afgelopen jaren de andersglobaliserings-beweging opgekomen die miljoenen mensen en duizenden organisaties verenigd onder de leus ‘Een andere wereld is mogelijk’. Organisaties die op diverse terreinen actief zijn - milieu, mensenrechten, armoede, vrede, arbeid - werken steeds nauwer samen.

In 2001 werd voor het eerst in het Braziliaanse Porto Alegre het Wereld Sociaal Forum (WSF) georganiseerd. Het WSF wordt periodiek gehouden als tegenhanger van het World Economic Forum in Davos, de WTO en de G8-ontmoetingen. De 7e editie van het WSF werd georganiseerd van 20 tot en met 25 januari 2007 in Nairobi Kenia (Afrika).

Het eerste Wereld Sociaal Forum vond plaats in 2001

in het Braziliaanse Porto Alegre. Het WSF is tot 2005 vier keer in Porto Alegre (2001, 2002, 2003 en 2005) en één keer in Mumbai India (2004), gehouden. Het WSF van 2006 werd georganiseerd in Bamako (Mali), Carácas (Venezuela) en Karchi (Pakistan).

Het WSF is een open ontmoetingsplaats voor reflectief denken, voor een democratisch debat over ideeën, voor het formuleren van voorstellen en voor vrije uitwisseling van ervaringen. Maar ook voor effectieve acties van groepen en bewegingen, die tegen neo-liberalisme zijn en tegen de overheersing van de wereld door kapitaal en elke vorm van imperialisme. Het is ook een ontmoetingsplaats voor mensen en groeperingen, die zich het opbouwen

van een globale samenleving - die erop gericht is goede relaties tussen mensen onderling en tussen mensen en de aarde - tot doel hebben gesteld.

In navolging van het Wereld Sociaal Forum, werden op diverse andere niveaus sociale fora opgericht zoals het Europees Sociaal Forum en het Nederlands Sociaal Forum. (NSF). Het eerste Nederlands Sociaal Forum werd in november 2004 in Amsterdam gehouden. In 2006 was er een tweede NSF in Nijmegen.

Op 20 en 21 mei 2007 organiseert het NSF de ‘Top van Onderop’. Dit naar aanleiding van de G8 in Heiligendamm.

Europa, de geschaakte prinses

WILLEM BOS

Het begint met een droom

Een droom van de beeldschone prinses Europa - dochter van koning Agenor en koningin Telephasse - in dat deel van het Middellandse Zeegebied dat nu Libanon is. In haar droom verschijnen twee vrouwen. Eén komt uit Azië, de andere uit het tegenovergelegen continent. Eén van de vrouwen zegt: 'Kom, ik breng je naar Zeus de oppergod'. Als de prinses wakker is begrijpt ze niet wat de droom te betekenen heeft.

De volgende dag is Europa met haar vriendinnen aan het spelen. Dan verschijnt Zeus in de gedaante van een witte stier. Hij is verliefd op de prinses en heeft de gedaante van een stier aangenomen om haar te ontvoeren. Op zijn rug voert hij haar van het strand van Sidona naar Kreta. Daar maakt hij Europa tot zijn vrouw.

Zeus en Europa krijgen drie zonen. De stier stijgt op naar de hemel waar hij nog steeds te bewonderen is als het sterrenbeeld Stier. Europa betreurt haar lot. Ze wordt getroost door Aphrodite, de godin van de liefde. 'Huil maar niet. Je bent nu vrouw van Zeus en dit prachtige oord heeft hij bestemd als woonplaats voor jou en je nakomelingen. Omdat hij jou, zijn sterfelijke vrouw, zo bemint, wil hij je naam onsterfelijk maken. Het vreemde werelddeel waar hij je naartoe heeft gebracht, zal van nu af aan de naam Europa dragen.' Zo kreeg het continent haar naam.

De Europese droom

De huidige Europese Unie begon na de Tweede Wereldoorlog ook met een droom. Een droom van eenheid, samenwerking, vrede en voorspoed. Voor de tweede maal had een wereldoorlog het continent in puin gelegd. Weer waren miljoenen mensen

omgekomen, steden en dorpen verwoest en de economie lag plat. Beide wereldoorlogen waren in Europa ontbrand en hadden haar in as gelegd. Nu was het genoeg. In plaats van een continent van oorlog en strijd moest Europa een continent van vrede en voorspoed worden.

Er was eerder gedroomd van een verenigd Europa. Ook Caesar, Karel de Grote, Napoleon en Hitler hadden die ambitie. Maar deze keer zou het niet gaan via list en bedrog, ontvoering en verkrachting. Nu zou niet één volk of één macht de anderen onderwerpen. Nu zouden de Europese volkeren zich vrijwillig en vreedzaam aaneensluiten.

Er speelden niet alleen maar idealistische motieven. Er was ook sprake van eigenbelang. In beide wereldoorlogen draaide het uiteindelijk om grondstoffen en markten, om economische en politieke macht. Beide malen was het resultaat van de strijd dat er in Europa geen echte winnaars waren. De echte winnaars zaten aan de andere kant van de Oceaan. De Verenigde Staten van Noord-Amerika kwamen betrekkelijk ongeschonden uit de strijd. Daar stonden de fabrieken nog overeind en kon de productie direct opgevoerd worden, ook voor de Europese markt.

Afzonderlijk konden de Europese landen de economische macht van de VS niet weerstaan. In plaats van elkaar op leven en dood te bestrijden moesten de handen ineen worden geslagen. Anders restte slechts een klein bijrolletje op het wereldtoneel. Dat begreep ook de elite in de verschillende landen.

Van droom naar nachtmerrie

Het begon met het Europa van de Zes: Duitsland, Frankrijk, Italië, België, Nederland en Luxemburg. Zij richtten in 1951 de Europese Gemeenschap van Kolen en Staal

op. Deze voor de industrie vitale grondstoffen kwamen onder gemeenschappelijk beheer van een 'Hoge Autoriteit'. In 1957 volgde de Europese Economische Gemeenschap (EEG) en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom). Het Europa van de Zes werd in 1973 uitgebreid met Groot-Brittannië, Ierland en Denemarken. Een decennium later volgden Spanje, Portugal en Griekenland en in 1995 Finland, Oostenrijk en Zweden. Na de val van de muur kwamen daar verschillende Oost-Europese landen bij. De Europese Unie - zoals het samenwerkingsverband sinds het verdrag van Maastricht in 1992 heet - telt nu 27 landen.

De naoorlogse periode heeft Europa veel goeds gebracht. Het continent bleef lange tijd gevrijwaard van oorlogen. Die werden, veelal met Europese steun, elders gevoerd. Economisch ging het Europa ook redelijk voor de wind. Ook al ging dat ten koste van de bewoners van andere continenten - waar de goedkope grondstoffen voor de Europese industrie en de veehouderij vandaan werden gehaald - en van het milieu dat onaanvaardbaar werd belast.

Europa was populair bij haar inwoners. Vooral de progressieve krachten schaarden zich achter het Europese ideaal. Dat begon in de loop van de jaren tachtig te veranderen. Met de opkomst van het neoliberalisme en de omhelzing daarvan door Europa verloor Europa haar onschuld. Ook dit Europa werd geschaakt. De nieuwe Zeus verscheen in de vorm van grote multinationale ondernemingen die haar voor hun belangen misbruikte. De kinderen die uit dit misbruik voortkwamen luisterden naar namen als 'de onbelemmerde marktwerking', 'privatisering', 'militarisering'

en 'Europese Grondwet'. Voor de bevolking veranderde Europa langzaam van een droom in een nachtmerrie.

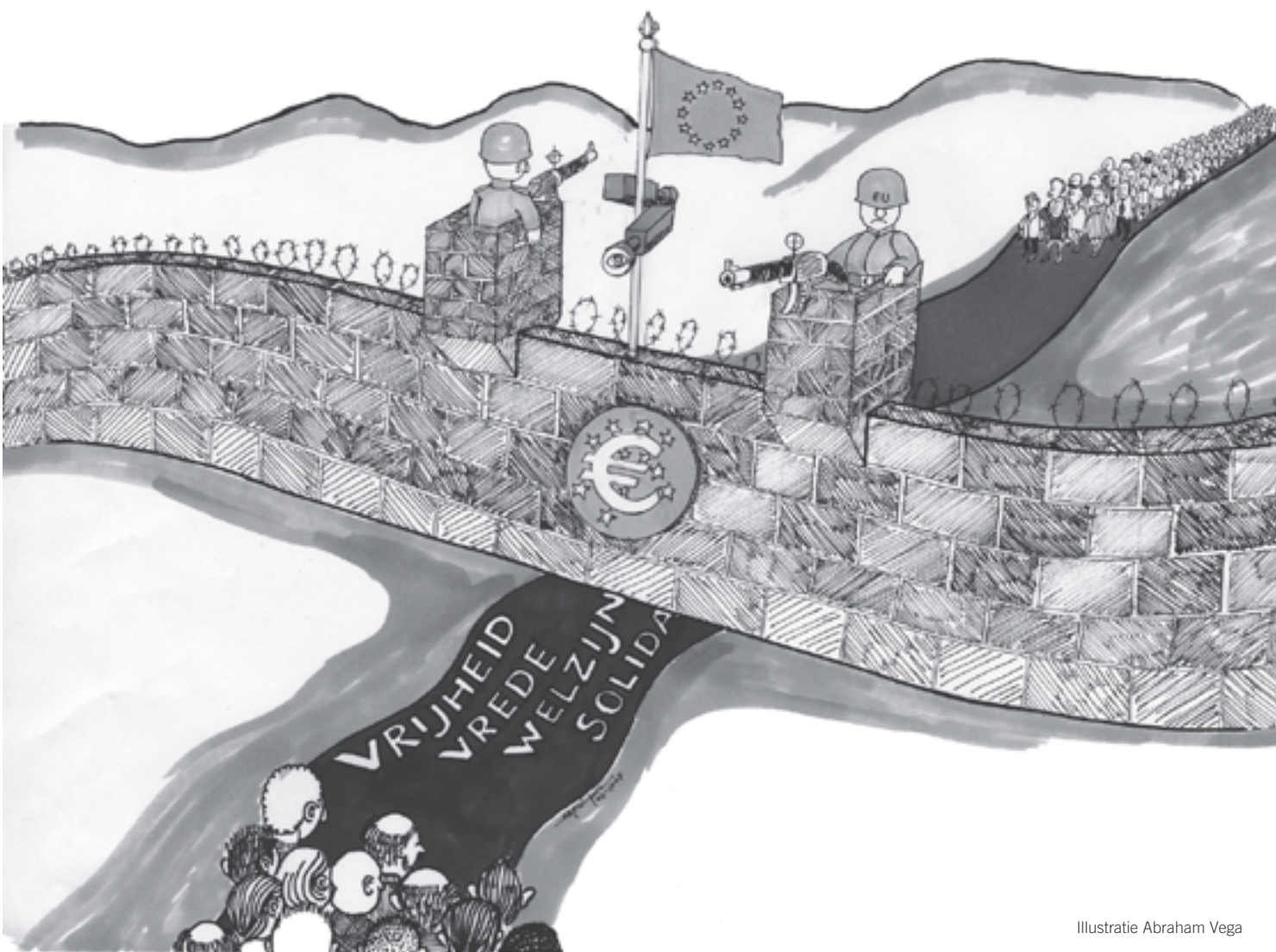
De Europese samenwerking was vooral gericht op de vorming van één Europese markt. Daarbij ging het in eerste instantie niet om de 'onbelemmerde marktwerking' die later in zwang zou komen. Integendeel. De dominante economische theorie in de eerste dertig jaar na de oorlog hechtte veel waarde aan de rol van de staat in het economische proces. De economieën van de West-Europese landen kenden een omvangrijke staatssector en er werd veel aandacht besteed aan planning en sturing van het economische proces. In Nederland werd in die tijd bijvoorbeeld het Centraal Plan Bureau opgericht. Men ging er van uit dat door middel van planning en sturing de economie crisisvrij zou kunnen blijven. Bij een dreigende terugloop in het economische tij moest de overheid de vraag stimuleren door openbare werken en het op peil houden van de koopkracht van de minima door sociale uitkeringen. Zo zou er voortdurende economische vooruitgang zijn. Die droom werd wreed verstoord met de economische recessie in de jaren zeventig. Als reactie kwam het neoliberalisme op. Nu was nog maar één ding belangrijk: de bedrijfswinsten moesten weer stijgen. Meer winst zou tot meer werk leiden. De werking van de vrije markt zou alle problemen oplossen. Het doorvoeren van de vrije marktwerking - en de privatisering en liberalisering die daarvoor noodzakelijk zijn - werd het hoofddoel van de Europese politiek. De afbraak van de verzorgingsstaat werd ingezet.

Van aanvaarding naar verzet

Als Europese burgers moesten we de rekening betalen. Lonen werden bevroren en uitkeringen verlaagd. Het stelsel van sociale zekerheid aangetast. Overal werd marktwerking ingevoerd, met als gevolg dat de voorzieningen duurder en slechter werden. De rijken werden rijker en de armen werden armer. En Europa, de Europese Unie, speelde in dat alles een actieve rol.

De mythische prinses Europa kon niets anders doen dan in haar lot berusten. Ze bleef in Kreta en trouwde later met koning Asterion, die haar kinderen adopteerde.

Voor ons Europa ligt dit anders. Wij kunnen als burgers zelf in beweging komen voor een ander Europa. Voor een democratisch Europa. Voor een Europa waar het niet draait om de winst, maar om de mensen en het milieu. We deden dat in 1997 bij de top in Amsterdam toen we massaal demonstreerden. We deden dat ook op 1 juni 2005 toen we massaal tegen de Europese Grondwet stemden. We zullen dat weer moeten doen om te voorkomen dat die Grondwet in een wat ander jasje alsnog wordt doorgevoerd. We zullen er voor moeten zorgen dat over die nieuwe versie van de Grondwet weer een referendum wordt georganiseerd. Of het nu wel of niet Grondwet wordt genoemd. De bevolking zelf zal zich uit moeten spreken over de vraag of ze dit steunt of niet. En we zullen moeten nadenken en discussiëren over het Europa dat we wel willen. Over de vraag hoe een sociaal, groen, solidair en democratisch Europa er uit moet zien. Europa is nu genoeg geschaakt. Het is tijd om haar terug te brengen. Deze krant wil daar een podium voor zijn.

Illustratie Abraham Vega

Informatie over Europa en internationale acties

U vindt hier informatie over organisaties en netwerken uit het maatschappelijk middenveld in Nederland die zich met Europa bezig houden en over Nederlandse afdelingen van internationale organisaties. Op de websites van deze organisaties vindt u vaak links naar zusterorganisaties in andere landen. Een uitputtende lijst maken is onmogelijk. In een volgende krant zullen we andere informatiebronnen noemen.

Euomarsen

De Euomarsen hebben een internationale website in verschillende talen op www.euomarches.org. Het Nederlandstalige gedeelte is te vinden op www.euomarches.org/nl. Behalve de website is er ook een weblog met dagelijks nieuws, standpunten en aankondigingen van activiteiten op www.euomarsen.dds.nl/blog.

Wilt u op de hoogte blijven, dan kunt u zich ook abonneren op de mailinglijst van de Euomarsen door

het formulier in te vullen op: <http://lists.bijstandsbond.org/mailman/listinfo/euomarsen-mededelingen>. Maar u kunt ook een e-mailtje sturen aan euomarsen@dds.nl met de vermelding 'subscribe mailinglist'. Dan schrijven wij u in. De mailinglijst is een aanvulling op de weblog waarop allerlei discussiebijdragen worden rondgestuurd. Euomarsen, Da Costakade 148, 1053 XC Amsterdam, tel. 020-61 81 815.

Andere Europa-netwerken in Nederland

Het Komitee 'Grondwet Nee' verenigde tijdens het Nederlandse referendum over de Europese grondwet verschillende organisaties en bewegingen die tegen het aannemen van de grondwet waren. Dit komitee is na het referendum opgegaan in het samenwerkingsverband 'Ander Europa', <http://www.grondwetnee.org/>. Contactadres Ander Europa: De Wittenstraat 43-45, 1052 AL Amsterdam.

ATTAC is een Europees netwerk met afdelingen in vele Europese landen dat het bewustzijn wil bevorderen over de bestaande ongelijkheid in de wereld en tevens aanzetten tot de bestrijding hiervan. Daarbij worden door economen en andere deskundigen alternatieven ontwikkeld voor de neo-liberale concurrentie-economie. <http://www.attac.nl/>. Attac-Nederland. De Wittenstraat 43-45, 1052 AL Amsterdam, tel. 020 – 62 79 661, fax: 020 – 62 28 229, e-mail: Info@attac.nl.

EAPN staat voor: European Anti Poverty Network. In

1990 is de EAPN Europa gestart op initiatief van de Europese Commissie. Iedere lidstaat van de Europese Unie heeft een EAPN afdeling. Het hoofdbureau is in Brussel gevestigd en de Europese Commissie verstrekt jaarlijks een subsidie voor het Europese werk van het EAPN, <http://www.eapn.nl/>. European Anti Poverty Network Nederland, p/a Paduaweg 11, 3734 GH, Den Dolder, tel: 030 26 22 233, fax: 0842 23 48 02, e-mail: info@eapn.nl

De **FNV** werkt samen met andere vakbonden in het Europees Verbond van Vakverenigingen (EVV) en de FNV heeft een eigen kantoor in Brussel, waar zij de standpunten van het EVV en van de FNV naar voren brengt, <http://www.fnv.nl/helpjezelf/europa/>

De acties in mei/juni 2007

Informatie over de acties bij de G8 in juni, wanneer de top van de 8 rijkste industrielanden de 'Group of Eight' wordt gehouden vindt u op de Duitstalige website <http://www.euomarsch2007.labournet.de>. Daar kunt u ook links vinden naar vele andere netwerken en organisaties die acties hebben gepland.

Europese ombudsman

Indien u onderdaan bent van een Lid-Staat van de Unie of in een Lid-Staat woonachtig bent, kunt u bij de Europese Ombudsman een klacht indienen over wanbeheer in de activiteiten van de EU instellingen en organen. De Ombudsman kan geen klachten onderzoeken tegen nationale of lokale overheden in de Lid-Staten, zelfs wanneer de klacht betrekking heeft op EU aangelegenheden. Veel van deze klachten

worden afgehandeld door nationale of regionale ombudsmannen. De contactgegevens van deze ombudsmannen zijn te vinden op de Nederlandstalige website van de Europese Ombudsman:

<http://www.ombudsman.europa.eu>. U kunt een klachtenformulier downloaden van de website. De Europese Ombudsman, 1 Avenue du Président Robert Schuman, B.P. 403, FR-67001, Strasbourg Cedex, Frankrijk, tel. +33 (0) 3 88 17 23 13, fax +33 (0) 3 88 17 90 62, e-mail: euro-ombudsman@europarl.eu.int

Het Bureau Europees Parlement Den Haag en het Parlementair Documentatie Centrum (PDC)

lanceerden onlangs hun nieuwe website www.europa-nu.nl Deze website maakt het makkelijker om informatie over Europese activiteiten terug te vinden en om er een onafhankelijk oordeel over te vellen. U vindt er onder andere informatie over Europese dossiers gekoppeld aan het laatste nieuws en pro- en contra argumenten en standpunten van politieke partijen en maatschappelijke organisaties. Het Bureau Europees parlement vindt u op <http://www.europeesparlement.nl/> Europees Parlement Bureau Den Haag, Korte Vijverberg 6, 2513 AB Den Haag, tel: 070 – 31 35 400, fax: 070 364 70 01, epdenhaag@europarl.europa.eu

Illustratie Abraham Vega

Websites van verschillende mobilisatie netwerken:

(Alle sites vormen tevens het voorportaal tot vele andere websites, met actuele informatie, alternatieve

G8 / Tegentop Heiligendamm / Rotsock:

<http://www.heiligendamm2007.de/>
<http://www.g8-2007.de/index.php?lang=en>
<http://www.g8-germany.info/englisch/index.htm>
<http://dissentnetzwerk.org/node/49>
<http://www.attac.de/heiligendamm07/infos/>
<http://euomarsch2007.labournet.de>

Bombodrom:

<http://www.imi-online.de/download/g8readerWEB.pdf>
http://dissentnetzwerk.org/files/en_Rostock_laage_calltoaction.pdf

Westelijke fietskaravaan:

http://dissentnetzwerk.org/wiki/Bicycle-Caravan_%22West%22

L e e s v o e r

De Euomarsen hebben de volgende brochures uitgegeven:

'De sociale rechten in de vergrote Europese Unie'

Voor solidariteit van sociale bewegingen in Oost en West. De brochure kost € 7,- exclusief portokosten. Zij is ook in het Frans verkrijgbaar.

'Achtergronden van de Europese eenwording'

Brochure van 35 bladzijden over de geschiedenis en economische uitgangspunten van de Europese eenwording en de maatschappelijke gevolgen op het gebied van werkloosheid en verarming. De brochure is gratis.

De brochures kunnen worden besteld bij de Euomarsen, Da Costakade 148, 1053 XC Amsterdam, tel. 020-61 81 815, e-mail: euomarsen@dds.nl

'Een ander Europa is mogelijk, ideeën voor een nieuw Europa'

Een uitgave van het Samenwerkingsverband 'Ander Europa'. Bestellen door het overmaken van € 3,50 op girorekening 609060 t.n.v. XminY te Amsterdam o.v.v. Brochure. De brochure kan ook worden gedownload op <http://www.grondwetnee.org/AE-boekje-web.pdf>

Wilt u meer weten over de achtergronden van de Nederlandse sociale zekerheid dan kunt u verschillende brochures bestellen bij de Bijstandsbond:

'Het perspectief van de baan'.

De brochure bevat een beschrijving van de rechten en plichten van cliënten bij trajectbegeleiding als je een WW, WWB of WAO-uitkering hebt. Verder bevat de brochure tips over hoe je gesprekken met arbeidsbemiddelaars het beste kunt voeren. De brochure kost € 2,50 exclusief portokosten.

De Klop op de deur'

Brochure over rechten en plichten van bijstandsgerechtigden bij huisbezoeken van de sociale dienst. De brochure kost € 2,50 exclusief portokosten.

'Zo gewonnen zo geronnen'

Recente brochure. Bijstandsgerechtigden mogen bij een erfenis of andere vermogensvorming ongeveer 5000 euro houden als ze alleenstaande zijn. Bij andere categorieën is dit wat hoger. Wat zijn de procedures en regels in deze situaties? De brochure kost € 4 exclusief portokosten. De brochures kunnen worden besteld bij de Bijstandsbond, Da Costakade 158, 1053 XC Amsterdam, tel. 020-68 98 806, e-mail: info@bijstandsbond.org. www.bijstandsbond.org

TEKEN DE PETITIE

Op 1 juni 2005 gingen wij naar de stembus om ons uit te spreken over de Europese Grondwet. Die werd met grote meerderheid afgewezen. Nu werken de lidstaten van de Europese Unie aan een 'oplossing' voor het Nederlandse en Franse 'NEE' tegen de Europese Grondwet. Wat daar uit zal komen is nog onzeker, maar waarschijnlijk wordt het een nieuw EU-verdrag. Wij verzoeken de Tweede Kamer over dit nieuwe verdrag opnieuw een referendum te organiseren, zodat wij als kiezers ons erover uit kunnen spreken.

Teken daarom de petitie op: www.wijwillenreferendum.org

Oproep

Oproep van internationale vakbondsactivisten tegen de G8 topconferentie. De oproep kan door iedereen ondertekend worden. De Nederlandse tekst is hier te vinden: <http://www.globalinfo.nl/content/view/1168/30/>. De algemene website voor ondertekening hier: <http://www.g8-gewerkschafteraufuf.de/>

